

Jauno noteikumu dēļ ASV var veidoties zāgmateriālu trūkums

LMSP no Zviedrijas informācijas vietnēm

2025. gada 11. februārī ASV uz 30 dienām apturēja savus plānus piemērot augstākus muitas tarifus importam no Meksikas un Kanādas, savukārt Ķīnas precēm tika ieviesti jauni muitas tarifi. Tomēr Zviedrijas meža nozarei ASV tirgus veido tikai aptuveni 5-10 % no eksporta apjoma atkarībā no segmenta, tāpēc paredzams, ka šo tarifu izmaiņu tiešā ietekme būs ierobežota.

Kristians Nīlsens, Zviedrijas Meža rūpniecības federācijas (*Skogsindustrierna*) koksnes tirgus analītiķis, komentēja situāciju: "Pretēji tam, ko daži apgalvo, nav reāli uzskatīt, ka ASV var kļūt pašpietiekamas skujkoku zāgmateriālu jomā. Pašlaik to koksnes produktu importa vajadzības no Kanādas veido aptuveni 25 % no kopējā patēriņa. Iespējams, ka Kanādas produkcijas importa izmaksas arī turpmāk būs noteicošais kritērijs. Rezultātā Amerikas patērētāji visvairāk cietīs no augstākiem tarifiem. Eiropas ražotājiem paaugstinātie tarifi Kanādai var uzlabot mūsu konkurētspēju, bet turpmāko tarifu ietekme uz ES ir mazāk skaidra, ja vispār būs."

Tomēr atšķirīga situācija ir papīra un celulozes tirgos, kur ASV ir lielākas iespējas pašlaik uz savu ražošanu un samazināt eksportu no citām valstīm. Pašlaik 7 % no Zviedrijas celulozes eksporta tiek novirzīti uz ASV, bet 5 % no papīra un kartona eksporta arī tiek novirzīti uz ASV.

Zviedrijas meža nozarei, kā norāda K.Nīlsens, ASV tirgus joprojām veido salīdzinoši nelielu daļu no kopējā eksporta: "ASV tirgus veido aptuveni 5-10 % no mūsu eksporta, atkarībā no segmenta, un maz ticams, ka jaunie tarifi mūs būtiski ietekmēs."

Neraugoties uz to, tirdzniecības konflikta saasināšanās nav izdevīga nevienai pusei, jo īpaši tādai no eksporta atkarīgai valstij kā Zviedrija. Faktiski 92 % Zviedrijas papīra un kartona produkcijas tiek eksportēti. Ir skaidrs, ka šo notikumu rezultātā var tikt novirzītas globālās meža nozares produktu plūsmas. Zviedrijas mežsaimniecības nozares eksporta vērtība 2023. gadā sasniedza

aptuveni 185 miljardus Zviedrijas kronu, kas veido aptuveni 9 % no Zviedrijas kopējās preču tirdzniecības.

Lai gan ASV tarifu tūlītējā ietekme uz Zviedrijas eksportu ir minimāla, turpmāku globālās tirdzniecības plūsmas traucējumu iespējamība rada risku Zviedrijas mežsaimniecības nozarei, kas lielā mērā ir atkarīga no starptautiskajiem tirgiem. Tuvākie mēneši parādīs, kā attīstīsies situācija un vai jauni tirdzniecības šķēršļi varētu mainīt Zviedrijas meža nozares eksporta situāciju.